

Inpassen van installaties in monumenten

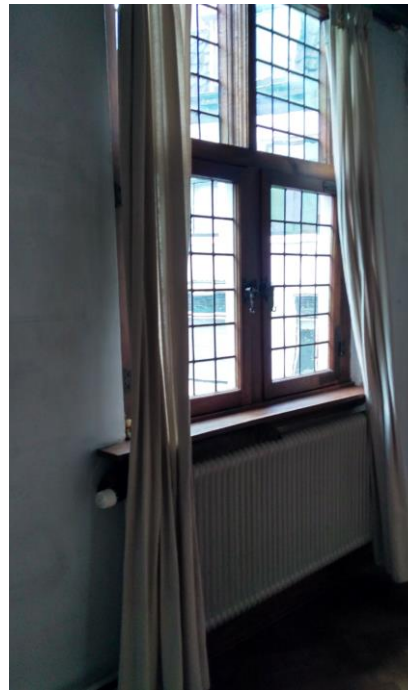
Waar let je als gemeente op?

6 april 2022
Kees Zandijk

Functie installaties: voorkomen schade aan monument en gebruiker

- Beveiliging tegen brand, bliksem, inbraak, water, verdwalen
- Begrenzen temperatuur en vochtwisselingen, rekening houden met eigenschappen gebouw
- Benutten kansen duurzame installaties, onder andere gasloos om energiekosten te beperken

Inpassen installaties voor behoud gebouw

Waar let de gemeente op?

Voldoen aan de wettelijke eisen, minimaal WABO

- Proces:
  - gezamenlijke planvorming: bepaal strategie
  - verkennen van mogelijkheden: luisteren naar ontwikkelingen
  - transparante planuitwerking: bouwaanvraag met details

Ruimte benutten voor inspraak van deskundigen , zoals RCE

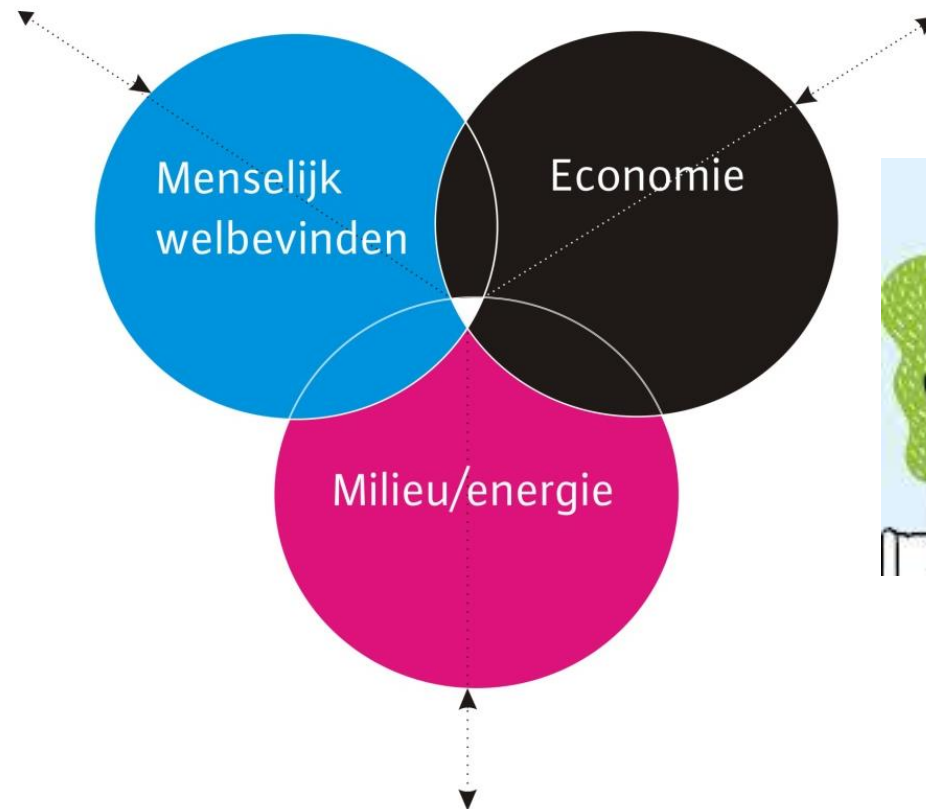
- Inhoud:
  - aan oog en oor onttrokken installaties
  - reversibele maatregelen
  - combineren met restauratie

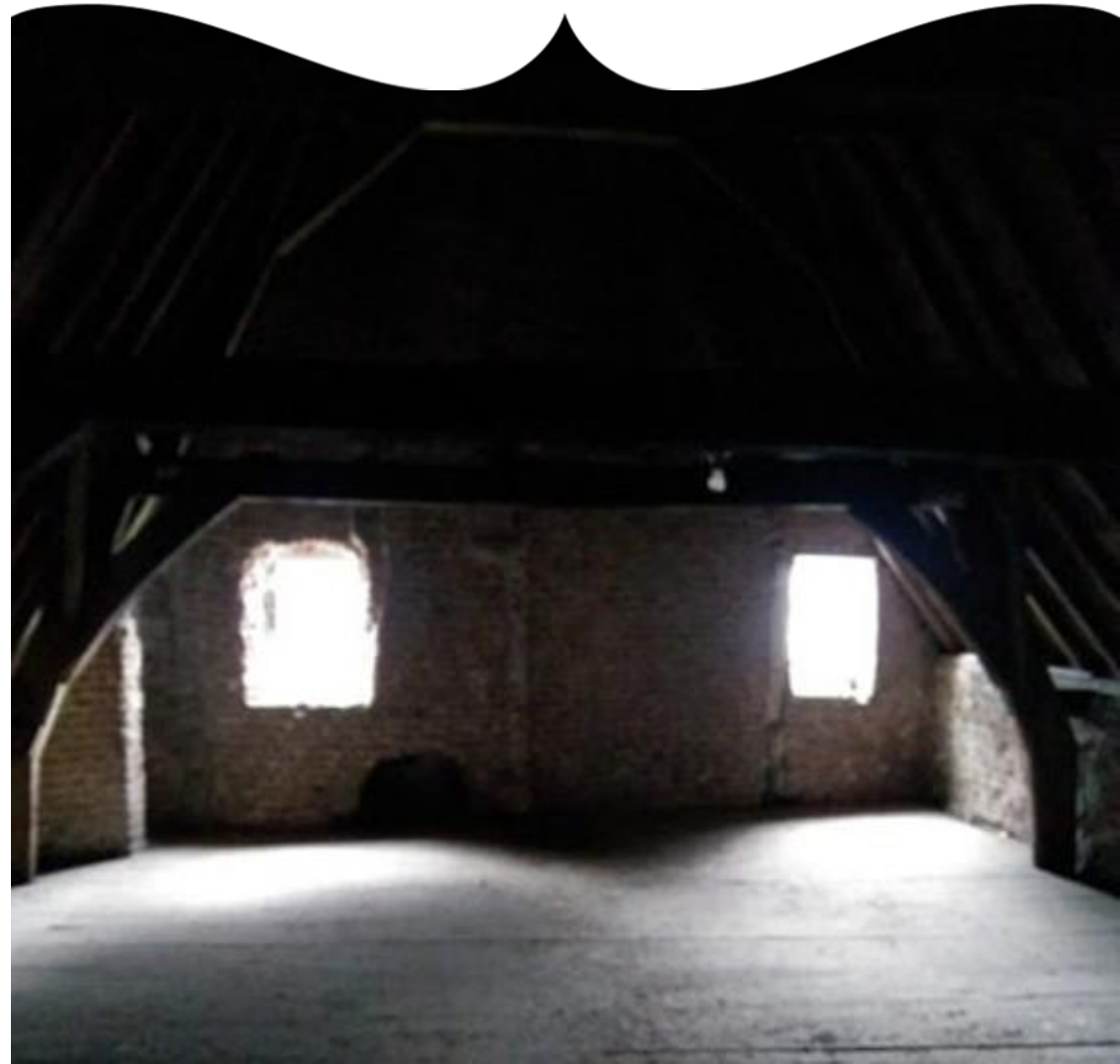
Goed verkennen van de mogelijkheden

Zoeken naar duurzaam evenwicht

Aanpak duurzaamheid

1. Behouden wat goed is
2. Ingrijpen waar nodig
3. Alleen duurzame toevoegingen
4. Benutten kansen naar gasloos en de omgeving

Transparantie planuitwerking

Welke vragen kunnen gesteld worden?

Minder verduurzamen? Zijn maatregelen passend?

- isolatieglas als de kozijnen historisch zijn
- zonnepanelen op dak niet zichtbaar, ook niet vanaf een toren
- Toch niet gasloos vanwege prestatierisico's

Meer verduurzamen? Zijn er aanvullende maatregelen mogelijk?

- Betere compartimentering?
- Beperking bezetting?
- Oplossen hoogteverschillen voor meer inclusiviteit?
- Hybride oplossing mogelijk?

Renvooi

- gelaagd glas, dikte ca. 7 mm
u-waarde 3,5 W/m².K
- glas met spouw en binnenzijde gelaagd, dikte ca. 10 mm
u-waarde 2,0 W/m².K
- glas met spouw, dikte 20 mm
u-waarde 1,2 W/m².K
- te plaatsen triple glas (gebouw 7) u-waarde 0,6 W/m².K, brandwerendheid, doorvalveiligheid en letselveiligheid volgens geldende normen, inbraakwerendheid gelijk aan bestaand
- vervangen beglazing door letselveilige beglazing, u-waarde en uitstraling gelijk aan te vervangen beglazing
- te plaatsen doorvalveilig + letselveilig glas, u-waarde en uitstraling gelijk aan te vervangen beglazing
- vervangen beglazing door HR++ glas u-waarde 1,1 W/m².K

BE-26.2 Te vervangen beglazing

schaal: 1:200

datum: -

gewijzigd

A:
B:

C:
D:

E:
F:

Toetsen van de plannen

Waar let de gemeente op?

Beoogd gebruik

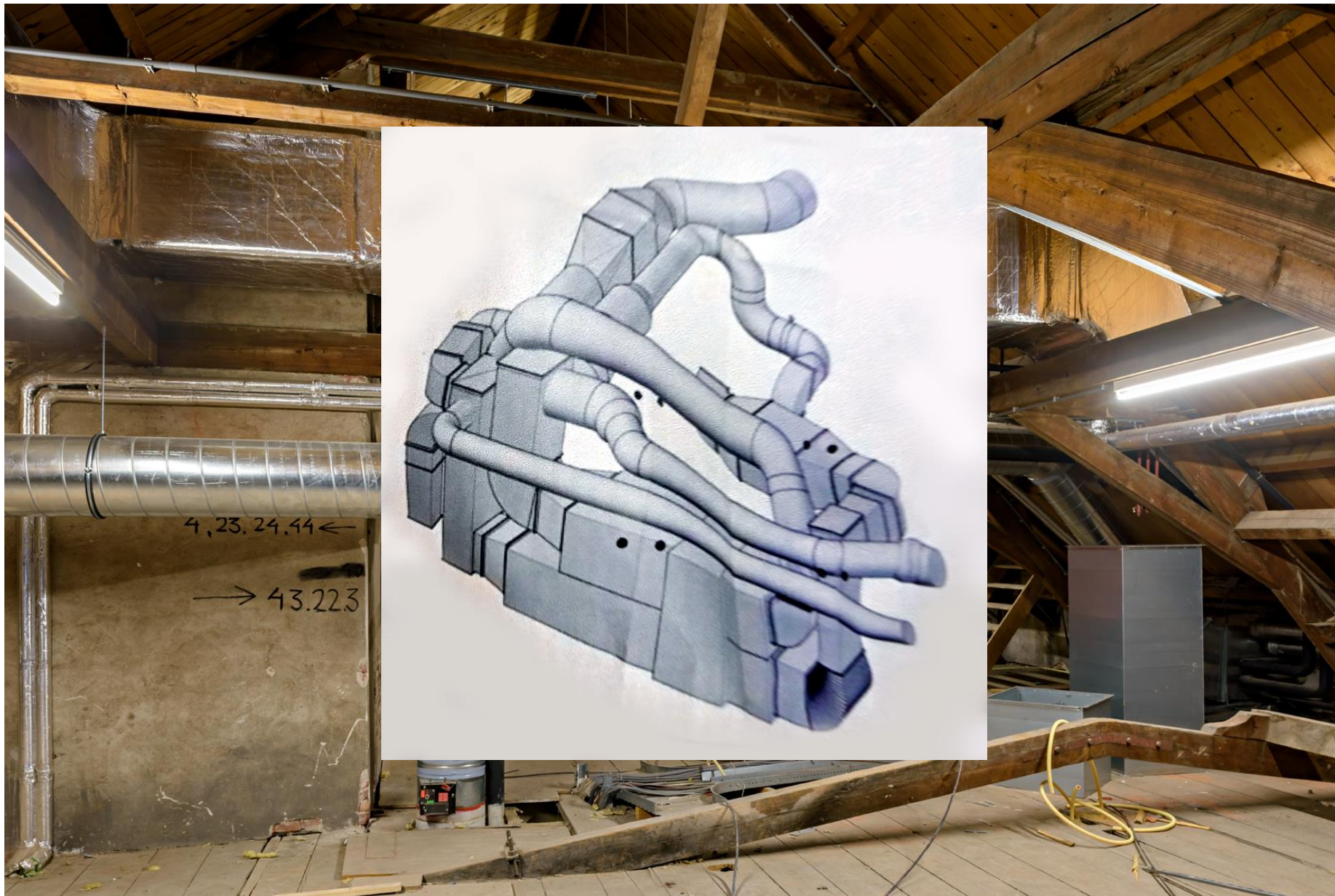
- Brandveiligheid op orde?
- Oriëntatie-verlichting bij ontruiming?
- Geluidsbelasting acceptabel?
- Voldoende frisse lucht?
- Zijn mogelijke duurzaamheidsmaatregelen onderzocht?

Welke aanpassingen zijn zichtbaar?

- Luchtbehandelingskasten en luchtkanalen (ventilatie)
- Warmtepompen
- Zonnepanelen

Ventilatie

- Ruimtebeslag luchtbehandelingskast
- Inpassing in het gebouw via dubbele wanden of schoorstenen
- Toevoer en afvoerroosters in vloer, wand of plafond

(Hybride) warmtepompen

- Ruimtebeslag nodig voor de warmtepomp
- Contact nodig met buitenlucht of met bodem
- let op geluid!
- Aandachtspunt is afwerking van vijfde gevel: is een dakkapel mogelijk of een pergola?

Quickwinst

1. Quickwinst: 10 - 15% besparing
2. Gangbare projecten: 30% besparing
3. Stip op de horizon: nul-op-de-meter, hulp omgeving nodig

Bedankt voor uw aandacht!

Stel gerust uw vragen

Kees Zandijk

06 - 129 978 60

zandijk@dwa.nl

www.dwa.nl